

Відгук-рецензія

Берта Елеонори Тіборівни, кандидата філологічних наук, доцентки
кафедри угорської філології, директор Центру гунгарології
на освітньо-наукову програму «Філологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
галузь знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальність 035.01 Філологія (українська мова і література)
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Сучасний ринок праці вимагає не лише теоретичних знань, а насамперед – реальних вмінь і навичок. Саме тому від навчальних закладів вимагається створення таких освітньо-наукових програм, які б передбачали і враховували цей фактор та були дієвими у підготовці висококваліфікованих фахівців-практиків, здатних адаптовуватися до кризових ситуацій сьогодення. Безперечно, цей чинник має бути визначальним і при підготовці філологів української мови та літератури, адже, з огляду на останні події в державі, зросла потреба у грамотних спеціалістах цієї галузі, зокрема і в Закарпатському регіоні.

Варто зауважити, що зміст Програми цілком спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених державним Стандартом вищої освіти України.

Вагомим є зорієнтованість на дослідженні мови в теоретичному/практичному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, соціолінгвістичному аспектах; дослідження міжособистісної, міжкультурної та масової комунікації в усній і письмовій формі, що надасть здобувачам можливість засвоїти необхідні професійні навички, необхідні для роботи в багатомовному середовищі.

Позитивним є і той факт, що укладачі освітньо-наукової програми «Українська мова та література» другого магістерського рівня Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II врахували специфіку і потреби даного регіону, про що свідчить введення до програми таких дисциплін: «Соціодіалектологія та дослідження багатомовності», «Теорія і практика мовної політики», «Дослідження українсько–угорських міжмовних та етнографічних контактів», «Міжкультурна комунікація».

Актуальним є викладання окремих дисциплін англійською та угорською мовами (зокрема, і дисциплін вільного вибору студента), що обумовлено потребами регіонального та міжрегіонального ринку праці.

На часі є і такі дисципліни, як-от: «Теорія і практика редагування», «Стилістика та редагування літературного тексту», «Використання сучасних інформаційних технологій у процесі філологічних досліджень», – які формують навички науково-дослідницької та редакторської діяльності. Адже це затребовано в нашому регіоні.

З огляду на вищезазначене, освітньо-наукову програму «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблену в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, рекомендуємо для використання в підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035.01 Філологія (галузь знань – 03 Гуманітарні науки).

5 березня 2024 р.

БЕРТА ЕЛЕОНОРА ТІБОРІВНА

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера

Андраша Золтана, доктора Угорської академії наук, професора-емерита кафедри української філології Будапештського університету ім. Лоранда Етвеша, члена редакційної ради часопису «*Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*» та «*Magyar Nyelv*» на освітньо-наукову програму «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія (українська мова і література) Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо-наукова програма зі спеціальності 035.01 «Філологія» (Українська мова та література) другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблена робочою групою кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II: групою кваліфікованих філологів, фахівців у галузі мовознавства та літературознавства. Вона пропонує комплексний підхід, у якому поєднано теоретичне навчання і практичну підготовку, володіння кількома мовами, що реалізуються в інформаційно-комунікаційному освітньому середовищі – складній, цілісній, відкритій системі, у якій відбуваються освітні процеси. Її мета – надання сучасної освіти для якісної підготовки креативних фахівців, які у час інтенсивного розвитку інформаційних технологій, зможуть ефективно працювати у сфері науки, комунікації, налагодження документообігу, в редакторській справі, у галузі лінгвістики та літературознавства.

Рецензована освітньо-наукова програма відзначається студентоцентричністю, демократичністю, зокрема, щодо можливості вибору навчальних дисциплін, прагматизмом у поєднанні теоретичного навчання і практичного використання знань. Визначені програмні результати навчання повністю корелюють із заявленими загальними і фаховими компетентностями. Профіль рецензованої програми чіткий. Кожний компонент програми має кредитний вимір згідно з реальним

навчальним навантаженням. Компетентності визначено логічно, результати навчання сформульовано доволі коректно.

Варто наголосити на тому, що при складанні освітньо-наукової програми було враховано побажання потенційних роботодавців, зокрема включено дисципліни, спрямовані посилення вивчення англійської мови.

Освітньо-наукова програма, розроблена в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II зі спеціальності 035 Філологія (українська мова і література) відповідає вимогам до такого типу розробок, тому її можна рекомендувати до використання для підготовки студентів-магістрів, філологів.

8 березня 2024 р.

/Андраш Золтан/

Відгук-рецензія зовнішнього стейкхолдера

Газдага Вільмоша Вільмошовича

(Газдаг Вільмош Вільмошович, доктор філософії у галузі мовознавства, доцент, член редакційної ради часопису «Acta Academiae Beregsiensis, Philologica»)

на освітньо-наукову програму «Філологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
галузь знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальність 035.01 Філологія (українська мова і література)
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Проблеми мовної грамотності набули особливої актуальності та гостроти в останні кілька років як загалом в Україні, так і в Закарпатському регіоні. Підготовка висококваліфікованих фахівців-філологів, особливо спеціалістів і магістрів за спеціальністю «Українська мова та література», які володіють компетенціями у галузі редагування текстів різних стилів (наукових, офіційно-ділових, публіцистичних та літературних), – є пріоритетним напрямом закладів вищої освіти.

По-перше, на таких фахівців зростає попит роботодавців у всіх сферах життєдіяльності регіону: від галузі освіти – до соціально-політичних та економічних установ. Важливо, що укладачі Програми акцентували на курсах, спрямованих на удосконалення знань майбутніх фахівців-філологів з мови та літератури, врахувавши необхідність формування комунікативних та культурологічних компетенцій (зокрема, як-от: «Загальне мовознавство», «Теорія літератури», «Актуальні проблеми сучасної лінгвістики», «Актуальні проблеми сучасної української літератури» та «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури»).

Зважаючи на полікультурність і, як правило, білінгвізм жителів Закарпаття, до Програми уведено дисципліни, які враховують цю специфіку: «Соціодіалектологія та дослідження багатомовності», «Теорія і практика мовної політики», «Українсько-угорські міжмовні контакти», «Міжкультурна комунікація». По-перше, актуальність вивчення цих дисциплін обумовлена соціально-політичною ситуацією в Україні. По-друге, актуальним є орієнтація на європейські духовні цінності та збереження ідентичності, що враховано у виборі таких дисциплін, як: «Філологічні журнали у світі та в Україні», «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури», «Сучасна література Закарпаття».

Програма передбачає інтелектуальний та творчий розвиток магістрів, які вивчатимуть ОК «Методологію та організацію філологічних наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Використання сучасних інформаційних технологій у процесі викладання філологічних дисциплін», «Аналіз художнього тексту», «Риторичу».

По-третє, введення до Програми «Теорії і практики редагування» й «Стилістики та редагування літературного тексту» забезпечать набуття магістрами практичних навиків редакторської діяльності, що дозволить їм мати можливість працевлаштування, окрім освітницьких закладів, в ЗМІ та видавництвах. Для оптимізації загальної кількості кредитів рекомендуємо об'єднати ОК «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури» та «Актуальні проблеми сучасної української літератури».

Аналіз освітньо-наукової програми засвідчив, що її розробники орієнтуються на якісну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідно до європейських вимог. Визначені програмні результати навчання повністю корелюють із заявленими загальними і фаховими компетентностями. Профіль рецензованої програми чіткий. Структура освітньо-наукової програми містить обов'язкові та вибіркові компоненти, інформацію про кількість кредитів і форми контролю якості засвоєного матеріалу. Кожний компонент програми має кредитний вимір згідно з реальним навчальним навантаженням. Компетентності визначено логічно, результати навчання сформульовано коректно. Перелік дисциплін за вибором достатньо широкий і враховує інтереси здобувачів та сучасного ринку праці.

Кадрове, ресурсне та матеріально-технічне забезпечення освітньо-наукової програми відповідає нормативним вимогам до підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

З огляду на вищезазначене, освітньо-наукову програму «Філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблену в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, рекомендуємо для використання в підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035.01 Філологія (галузь знань – 03 Гуманітарні науки).

12 березня 2024 р.

Газдаг В.В.